

דְּגֻפָּא וּנְפִשָּׁא הוּא. בְּקִיּוֹמָא דְּגֻפָּא, דְּכַתִּיב וַיְחִנְטוּ
אוֹתוֹ, בְּקִיּוֹמָא דְּנְפִשָּׁא, דְּכַתִּיב וַיִּשְׁם בְּאָרוֹן בְּמִצְרִים.
וְתַגְבִּין תְּרֵי יְהִידִיָּן אֲמָאי. אֶלָּא, יוֹסֵף גַּטֵּר לֵיהּ בְּרִית
לִתְתָּא, וְגַטֵּר לֵיהּ בְּרִית דְּלָעִילָּא, אַסְתַּלְקָ
מַעַלְמָא, אַתְּשָׁוִי בְּתֵרֵי אַרְוֹגִי, (אַחֲרֵי) בְּאָרוֹן לִתְתָּא וּבְאָרוֹן
לְעִילָּא. אָרוֹן דְּלָעִילָּא מֵאָנָה אַיִּהוּ. אֶלָּא, כַּמָּא דָאָתָּה אָמָר,
(יהושע 1) הַגָּה אָרוֹן הַבְּרִית אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ, דָאָרוֹן דְּלָעִילָּא
אָרוֹן הַבְּרִית אַקְרֵי, דָהָא לֹא יָרִית לֵיהּ אֶלָּא מֵאָנָן דְּגַטֵּר
בְּרִית, וּבְגַיְן דִּיוֹסֵף גַּטֵּר לֵיהּ לְבְרִית, אַתְּשָׁוִי בְּתֵרֵי
אַרְוֹגִי.

וַיִּשְׁם בְּאָרוֹן בְּמִצְרִים, הַכִּי הוּא וְדָאי. וְקָרָא אָוֹבָח רָזָא
אַחֲרָא, דָאָף עַל גַּב דְּנְפִקְתָּה נְשִׂמְתִּיה בְּרִשְׁיָה
אַחֲרָא, אַתְּקַשֵּׁר בְּשִׁכְינָתָא. הַדָּא הָפָא דְּכַתִּיב, וַיִּשְׁם
בְּאָרוֹן, לְעִילָּא וּלְתָתָא, בְּגַיְן דְּהֹוָה צְדִיק. דָכְל צְדִיק
יָרִית אָרוֹעָא קְדִישָׁא עַלְּהָה, כַּמָּא דָאָתָּה אָמָר, (ישעיה ס)
וְעַמְּךָ כָּלִם צְדִיקִים לְעוֹלָם יְרִשּׁוּ אָרֶץ בְּצָר מְטֻעָה מְעִשָּׁה
יָדִי לְהַתְּפֵאָר. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

סְלִיק סְפִּרְבְּרָאשִׁית

חומש שמות

פָּרִשְׁתּוֹ שֵׁמוֹת

(שמות א')

רַאֲלֹה
שְׁמוֹת

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּדָסֶה
מֵעַרְיוֹםָה אַת יְלַקֵּב אַיִלָּשׁ וְבִיתְךָ אֱלֹהִים

(ד"ג ב ע"א) **וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימָה אֶת יַעֲקֹב אִישׁ וַיְתִּito בָּאָג,** (דנייאל י"ב) **וְהַמְשֻׁבְּלִים יְזִהְירָו בָּזָהָר הַרְקִיעַ וּמְצִדְקִיקִי הַרְבִּים כְּפֹכְבִּים לְעוֹלָם וְעַד וְהַמְשֻׁבְּלִים:** אלין איבונן דמסתכל'י ברזא דחכמתא. (נ"א)
יזהירו דנצצין ברזא דחכמתא) **יְזִהְירָו:** נחרין, ונצצין בזיא
דָּחַכְמָתָא עַלְּאָה. בזהה: נהייה ונצציו דנהירה דנפיק
معدן. **וְדָא אִיהִי רֹזָא סְתִימָא, דְאַקְרִי** (בראשית ח"ב ל"ד א')
רקייע. **בֵּיה קִיְמִין פּוֹכְבִּיא וּמְזִלִּי שְׁמִשָּׁא וּסִתְרָא, וְכָל אִיבּוֹן בּוֹצְגִּין דְגַהְוָרָא.**

זָהָר דָּהָאִי רַקְיָע נָהִיר בְּנָהִירוּ עַל גְּנָתָא. וְאַילְנָא דְחַיִי קִיְמִים בְּמִצְעָות גְּנָתָא. דְעַנְפּוֹי חַפְּיִין (ד"א עלייה) (נ"א עלייה)
כל איבונן דיווקגין וαιלנגן ובויסמין דבגנתא, במאניין דכברן. (ס"א ומיטלליין) ותטלין תחותיה כל חיית ברא. וכל **צְפִרִי שְׁמִיא יְדוּרָוּ תְּחוֹת אִיבּוֹן עַנְפִּין.**

זָהָר אִיבָּא דְאַילְבָּא, יְהִיב חַיִין לְכָלָא. קיומיה לעלם
ולעלמי עלמיין סטרא אחרא לא שריא ביה, אלא
סטרא דקדושה. זאה חולקיהון איבונן דטעמין מגניה,
איבונן קיימין לעלם ועלמי עלימין. אלין אקרונ
משכליים, וזפאנ חיין בהאי עלמא, וחיין בעלמא דאתה.

זהר אילנָא דָא, זַקְפָּא לְעַילָּא לְעַילָּא. חַמֵּשׁ מֵאָה פְּרָסִי
הַלּוּכִיהַ, שְׁתִּין רְבוֹא אַיִּהוּ, בְּפִשְׁיטוֹתָהּ. בַּהֲאי
אַיִּלָּנָא, קַיִּמָּא חַד זַהְרָא, (הַהְרָא) כָּל גּוֹנוֹגִין קַיִּימִין בֵּיהַ
אַיִּנוֹן גּוֹנוֹגִין סְלִקִין וְנַחֲתִין, לֹא מַתִּישְׁבֵּי בְּדוֹכְתָא אַחֲרָא
בָּר בְּהַהְוָא אַיִּלָּנָא.

כֵּד נַפְקֵי מְנִיה לְאַתְּחֹזָה בְּגֹזְזָה דָלָא בְּהַרָּא, מַתִּישְׁבַּן
וְלֹא מַתִּישְׁבַּן, קַיִּמָּן וְלֹא קַיִּמָּן, בְּגַיְן דָלָא מַתִּישְׁבַּן
בָּאַתָּר אַחֲרָא. מֵאַיִּלָּנָא דָא נַפְקֵי תְּרִיסֶר שְׁבָטִין. דְּמַתְּחִמּוֹן
בֵּיהַ, וְאַיִּנוֹן נַחֲתָה בְּהָאי זַהְרָא דָלָא בְּהַרָּא, לְגֹזְגּוֹתָה
דְּמַצְּרִים, בְּכָמָה מְשִׁירִין עַלְאַיִן, הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב וְאַלְהָה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוּ>.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח, (יְחֻזָּקָא ל') הָיָה הָיָה דָבָר ה', הָיָה הָיָה
תְּרִי (דף ב' ע"ב) זָמְגִּי אַמְּמִי. וְתוּ אֵית לְשָׁאָלָה, אֵי
יְחֻזָּקָאל גְּבִיאָה מְהִימָּנָה תּוֹהָה, (שְׁמוֹת פ"ב ב') אַמְּמִי גַּלְּיִי כָּל מָה
דְּחַמָּא, מְאוֹן דְּמַלְּפָא אַעֲיִל לִיהְיָה בְּהִכְלִילָה אֵית לִיהְיָה
לְגַלְּאָה רְזִין דְּחַמָּי. אֶלָּא וְדֹאי יְחֻזָּקָאל גְּבִיאָה מְהִימָּנָה
תוֹהָה, וְכָל מָה דְּחַמָּא בְּמְהִימָּנוֹתָא אַיִּהוּ, וּבְרִשׁוֹתָא
דְּקוּדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא גַּלְּיִי כָּל מָה דְּגַלְּיִי, וְכָלָא אַצְטְּרִיךְ.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מְאוֹן דְּرָגִיל לְמַסְבֵּל צַעֲרָא אֶפְעַל גַּב
דְּאַתִּי לְפּוּם שְׁעַתָּא צַעֲרָא, סְבִיל מְטַלְגּוֹי, וְלֹא
חַיִּישׁ, אָבֵל מְאוֹן דָלָא רָגִיל בְּצַעַר, וְהָוָה כָל יוֹמָיו

**בִּתְפָנֵיקִין וְעִידּוֹגִין, וְאֲתִי לֵיהּ צָעַרָא, דָא אִיהוּ צָעַרָא
שְׁלִים, וְעַל דָא אַצְטְּרִיךְ לְמַבְכִּי.**

כֹּה יִשְׂרָאֵל, כֵּד נַחֲתוּ לְמִצְרַיִם, רְגִילִין בְּצָעַרָא הָווּ, דְּהָא
כָּל יוֹמָיו הַהָהוּא זֶה אָבוּהוֹן בְּצָעַרָא הָהּוּ, וְעַל דָא
סְבָלוּ גָלוֹתָא כְּדָקָא יָאוֹת. אֲבָל גָלוֹתָא דְבָבָל הַהָוּא הָהּוּ
צָעַרָא שְׁלִים, הַהָוּא הָהּוּ צָעַרָא דְעַלְאַיִן וְתַתְאַיִן בְּכָאן
עַלְיָהּ.

עַלְאַיִן: דְכַתִּיב, (ישעה ל"א) **הָנָן אַרְאָלָם צָעַקוּ חִוְצָה וְגֹו.**
תַתְאַיִן: דְכַתִּיב, (תהילים קל"ז) **עַל נַחֲרוֹת בְּבָבָל שֶׁם**
יִשְׁבְּנוּ וְגֹו, כְּלָהּוֹן בְּכוּ עַל גָלוֹתָא דְבָבָל. **מַאי טֻמָא.**
בְגִין דְהָוּ בִתְפָנֵיקִי מַלְכִין דְכַתִּיב, (איכה ד') **בְנֵי צִיּוֹן**
הַיְקָרִים וְגֹו.

(אד"ג דהנ"ן) **אָמַר רַבִּי יְצָחָק, מַאי דְכַתִּיב,** (ירמיה ט') **עַל הַהָרִים
אָשָׁא בְּכִי וְגַהִי.** אַלְאָ, אַלְיַין אַיְנוֹן טוֹרִיא רַמְּמִיא
דְעַלְמִין. וּמְאַן אַיְנוֹן טוֹרִיא רַמְּמִיא, אַיְנוֹן, בְּנֵי צִיּוֹן
הַיְקָרִים הַמְסּוֹלָאים בְּפִזּוֹ) וְהַשְׁתָּא הָווּ נַחֲתִין בְּגָלוֹתָא,
בְּרִיחִיא עַל קְדָלְיָהוּן וַיְדִיהוּן מְהֻדָּקָוּ לְאַחֲרָא. וּכְדָעַלְמִין
בְּגָלוֹתָא בְּבָבָל, חַשְׁיבּוּ דְהָא לִית לָהוּ קִיּוֹמָא לְעַלְמִין,
דְהָא קוֹדֵשׁ אָבָרִיךְ הוּא שְׁבִיק לֹזָן, וְלֹא יִשְׁגַח בְּהָזָן
לְעַלְמִין.

וְתַגְיִנֵּן, אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, בְּהָהִיא שְׁעַתָּא קָרָא קוֹדֵשׁ

בריך הוא לכל פְּמַלְיאָ דִילִיה, וכל רְתִיכִין קְדִישִׁין, וכל חִילִיה וּמְשִׁרְיִיתִיה, וּרְבָרְבָגוּי, וכל חִילָא דְשָׁמִיא, ואמר לוֹן, מה אָתוּן עֲבָדֵין הַכָּא, ומה בְּנֵי רְחִימָאִי בְּגִלוֹתָא דְבָבָל, ואָתוּן הַכָּא, קומו חותו פְּלָכוֹן לְבָבָל, וְאָנוּ עַמְכוֹן. הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה מ"ג) כִּי אָמַר ה' לְמַעֲנָכֶם שְׁלָחָתִי בְּבָבָל וְגַוּ. לְמַעֲנָכֶם שְׁלָחָתִי בְּבָבָל, דָא קוֹדֵשָׁא בָּרֵךְ הוּא. וְהַוְּרָדָתִי בְּרִיחִים פּוֹלָם, אַלְיָן כָּל רְתִיכִין וּמְשִׁרְיִין עַלְאיָן.

כֵּد נִחְתּוּ לְבָבָל, אֲתַפְתָּחוּ שְׁמִיא, וּשְׂרָאת רֹיתָה נְבוֹאָה קְדִישָׁא עַל יְחִזּוֹקָאֵל, וְחַמָּא כָּל מַה דְּחָמָא, ואָמַר לוֹן לִיְשָׁרְאָל, הָא מְאִירְכּוֹן הַכָּא, וכל חִילִי שְׁמִיא וּרְתִיכִוּ, דָא תָּבוֹן לְמִידָר בִּינְכּוֹן. לֹא הַיְמָנוֹהוּ, עד דְאַצְטְּרִיךְ לְגַלְאָה כָּל מַה דְּחָמָא, וְאָרָא כֵּה, וְאָרָא כֵּה. וְאֵי גַּלְיִיתִיר, מַה דְּגַלְיִי כֵּלָא אַצְטְּרִיךְ. בַּיּוֹן דְּחָמָו יִשְׂרָאֵל כֵּה, חָדוֹ. וְכֵד שְׁמַעוּ מַלְיָן מִפּוּמִיה דִיְחִזּוֹקָאֵל, לֹא חִיְישׁוּ עַל גִּלוֹתָהוֹן כָּלֵל, דָהָא יָדַעַו דְקוֹדֵשָׁא בָּרֵךְ הוּא לֹא שְׁבִיק לֹן. וכל מַה דְּגַלְיִי בְּרִשותָא גַּלְיִי. (ל"א ואמר רבי שמואל ביה שעטה חדו יִשְׂרָאֵל חִדּוֹתָא שְׁלִימָתָא בְּסִיעַתָּא דְמְאִירְהוֹן דְתָוָה עַמְהָוָן וְכֵל חָדְמָנוֹיָה עַל רְעוֹתָא דְלַבְּיה בְּרִיחִמוֹתָא סְגִיא לְמִיסְרָר נְפָשָׁה עַל קְדוּשָׁתָא דְמְאִירְהוֹן וּבְגִין בְּרָגְלִי יְחִזּוֹקָאֵל כָּל קָה רְגָלִים).

וְתַגְיִבּוּ בְּכָל אַתְּרָה דִיְשָׁרָאֵל גַּלְיִ, תִּמְןָ שְׁבִינְתָּא גַּלְתָּה עַמְהָוָן, וְהַכָּא בְּגִלוֹתָא דְמְצָרִים מַה בְּתִיבָּה, וְאֵלָה

שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוּ. כִּיּוֹן דְכִתִּיב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֵהוּ אֶת
יעַקְבָּר, הַבָּאִים אֲתָוּ אַצְטְּרִיךְ לְמִימֶר. אֶלָּא, אֶלָּה שְׁמוֹת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲיִבּוֹן רְתִיכִין וּמְשִׁרְיִין עַלְאַיִן, דְבַחֲתוֹ עַם
יעַקְבָּר, בְּהָדִי שְׁכִינַתָּא, בְּגַלוּתָא דְמִצְרָיִם
(שםות א') וְאֶלָּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרִימה אֶת
יעַקְבָּר אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ. רְבִי חִיאָ פָתָח (ה' א' שיר השירים
ד') אֲתָי מַלְבְּנוֹן בְּלָה אֲתָי מַלְבְּנוֹן תְּבוֹאִי תְּשׂוּרִי מִרְאָשׁ
אַמְנָה מִרְאָשׁ שְׁנִיר וְחַדְמָן מִמְעוֹנוֹת אַרְיוֹת מִהְרָרִי
גְּמָרִים. הָאִי קָרָא עַל כֶּגֶשׂ יִשְׂרָאֵל אַתָּמֶר, בְּשַׁעַתָּא
דְגַפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים, וְקָרִיבָו לְטוֹרָא דְסִינִי לְקַבְּלָא
אָוּרִיָּתָא, אָמֵר לָהּ קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֲתָי מַלְבְּנוֹן: מִן
הַהוּא עַדְיָנָא עַלְאָה קָא אַתָּתָה. בְּלָה: שְׁלִימַתָּא, כְּהָאִי
סִירָא דְאַשְׁתָּלִימָת מִן שְׁמָשָׁא בְּכָל נְהָרָא וּבְצִיצָה, (ד' ג'
ע"א) אֲתָי מַלְבְּנוֹן תְּבוֹאִי, בְּגַיְן לְקַבְּלָא בְּנֵיכְ אָוּרִיָּתָא.

תְּשׂוּרִי מִרְאָשׁ אַמְנָה, תְּשׂוּרִי: כִּמָּה דָאָתָ אָמֵר (שםוֹאָל א'
ט') וְתְשׂוֹרָה אִין לְהַבְיאָ. תְּקַבֵּיל תְּקַרְוֹבָתָא עַל
בְּנֵיכְ. מִרְאָשׁ אַמְנָה: מִרְאָשִׁיתָא דְעַלְוָה בְּמַהְימָנוֹתָא
עַלְאָה, וְאָמְרוּ (שםות כ"ד) כָּל אֲשֶׁר דָבָר ה' בַּעֲשָׂה וּבַשְׁמָעָ,
וְהוּא בְמַתְקָלָא חֲדָא בְמַלְאָכִין עַלְאַיִן, דְהָכִי כְתִיב בְּהָוָה,
(תְּהִלִּים ק"ג) בָרְכוּ ה' מַלְאָכִיו גָבָרִי כַּח עוֹשֵׂי דְבָרוֹ לְשָׁמוֹעַ
בְּקוֹל דְבָרוֹ. כְּדִין קַבְּילָת כֶּגֶשׂ יִשְׂרָאֵל תְּשׂוֹרָה.

(ויקרא קצ"ב א') **מֶרֶאשׁ שְׁנִיר וְחַרְמוֹן:** דָא טְוָרָא דְסִינִי, דְקָרְבָו לְגַבְיהָ, וְאַתְעַתְדוּ תְחֹתְתָיהָ. דְכְתִיב, (שמות י"ט) וַיַּצְאֵנוּ בְתְחִתְתֵת הַהָר. מִמְעוֹנוֹת אֲרִיוֹת: אַלְיִין בְּנֵי שְׁעִיר דְקִוְדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זָמִין לֹזֶן בְּאוֹרִיִיתָא, וְלֹא בְעֵד לְקַבְלָה, מַהְרָרִי בְמַרִים: אַלְיִין בְּנֵי יִשְׁמְעָאל. דְכְתִיב, (דברים ל"ג) ה' מִסִינִי בָא וּזְרָחָ מִשְׁעִיר לְמוֹ הַוּפִיעַ מַהְרָ פָאָרָן וְאַתָא מִרְבּוֹת קָדְשָׁ.

מַאי וְאַתָא מִרְבּוֹת קָדְשָׁ. דְתִגְיִנְגָן, כְד בְעָא קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַיְהָב אֲוֹרִיִיתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲתוֹ מִשְׁרִיְין דְמַלְאֵיכִין עַלְעַלִין, פְתַחוּ וְאִמְרוּ, (תהלים ח) ה' אֲדוֹגִינְנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֵך בְכָל הָאָרֶץ אֲשֶר תְנַהַה הַוְדָד עַל הַשְׁמִים, בְעָאוֹ דִתְתִּיחַב לֹזֶן אֲוֹרִיִיתָא.

אִמְרַ לֹזֶן קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּכְיַ אִית בְּכֹונַ מָוֹתָא, דְכְתִיב, (במדבר י"ט) אַדְם כִי יָמוֹת בָּאָהָל. (דברים כ"א) וּכְיַ הָיָה בָאִישׁ חָטָא מִשְׁפְט מָוֹת וְהוֹמָת. חָטָא אִית בִּינִיכְוּ, וּכְיַ אַתְוַן בְעָאן לְדִינְגִין. אִית בִּינִיכְוּ גַזְל. אוֹ גַגְבָה, דְכְתִיב, (שמות כ) לֹא תְגַנּוּב. אִית בִּינִיכְוּ גַשְׁין דְכְתִיב, (שמות כ) לֹא תְגַנְּאֵת. אִית בִּינִיכְוּ שְׁקָרָא, דְכְתִיב, (שמות כ) לֹא תְעַנֵּה בְּרֻעָה עד שְׁקָרָה. אִית בִּינִיכְוּ חַמְדָה, דְכְתִיב, (שמות כ) לֹא תְחַמּוּד. מָה אַתְוַן בְעָאן אֲוֹרִיִיתָא. מִיד פְתַחוּ וְאִמְרוּ, ה' אֲדוֹגִינְנוּ מָה אֲדִיר שְׁמֵך בְכָל הָאָרֶץ. וְאַלְוַי

אשר פנה הוֹדֵך על השׁמִים לֹא כְתִיב. וְעַל דָא וְאַתָּא
מרבבות קְדֻשָׁ, כְּדִין מִמִּנוּ אֲשֶׁר דָת לָמוּ.

ר' יוסי אוקים להאי קרא, (ה' ב') פְּדָ נְחַתָּא שְׁכִינַתָּא
בְּגַלוֹתָא דְמִצְרָיִם. וּרְבִי שְׁמַעוֹן אָמַר, האי קרא, על
רוֹזָא דִיחוֹדָא דְמַה יִמְנֹנְתָא אַתָּמָר, אַתְּיִ מַלְבָנָן פֶּלה, קְוֹל
אָמַר לְדָבָר אַתִּי, בְּגַיְן דָהָא (בראשית לו' א') קְוֹל אַתִּי לְדָבָר,
וְמִדָּבָר לְהַבְדִיל, לְמַהוּי בְּחַדָא בֶלָא פְרוֹזָא בֶלָל. בְּגַיְן
דָקְוֹל אִיהוּ (בראשית רמ"ז ב' כ"ה א') בֶלָל, דָבָר אִיהוּ פְרָט. וְעַל
דָא בֶלָל אַצְטָרִיךְ לְפָרָט, וּפָרָט אַצְטָרִיךְ לְבֶלָל. דָהָא לִית
קְוֹל בֶלָא דָבָר, וְלִית דָבָר בֶלָא קְוֹל. וְעַל דָא אַתִּי
מַלְבָנָן פֶלה וְגוּ, דַעֲקָרָא דְתִרְוִיְיהוּ מַלְבָנָן קָא אַתִּין.
תְשׂוּרִי מַרְאֵש אַמְנָה: דָא אִיהוּ גְרוֹן, דְמַתְמָן נְפָקָא
רוֹחָא לְאַשְׁלָמָא בֶלָא, (נ"א בֶלָה) מְרוֹזָא דְלַבְנָן
סְתִים וְגַבְיוֹן. מַרְאֵש שְׁנִיר וְחַרְמוֹן: דָא אִיהִי לִישְׁנָא רִישָׁא
וְאַמְצָעִיתָא, דְמַחְתְּבָא לְדָבָר. מִמְעוֹנוֹת אָרְיוֹת: אַלְיִין
אַיְבוֹן שִׁיגְיִים. מַהְרָרִי גִּמְרִים: אַלְיִין אַיְבוֹן שְׁפָוֹן, שְׁלִימָוּ
דְאַשְׁתְּלִים בְּהוּ דָבָר.

וְאַלְהָ שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רְבִי חִיא פָתָח, (משל ב"ג) אֶל
תַּלְחֵם אֶת לְחֵם רֵעַ עֵין וְאֶל תַּתְאֹו לְמַטְעָמָתָיו.
אֶל תַּלְחֵם אֶת לְחֵם רֵעַ עֵין, בְּגַיְן דְגַהְמָא אוֹ הַגָּהָה
דְהַהְוָא בָר בְשָׁ דְהַוִּי רֵעַ עֵין, לְאוֹ אִיהוּ בְּדָאי לְמַיְכָל

וְלֹא תַהֲנִי מִפְיהָ. דָאִי פֶד בְּחֵתוֹ יִשְׂרָאֵל לִמְצָרִים, לֹא
יִטְעַמֵּן בְּהָמָא דְמִצְרָאִי, לֹא אַשְׁתְּבָקוּ בְגָלוֹתָא, וְלֹא
יַעֲקִין לוֹן מִצְרָאִי.

אמָר לֵיה רַבִּי יִצְחָק, וְהָא גֹּזֶר אַתְגֹּזֶר. אָמָר לֵיה, פְּלֹא
אֲיַהו כְּדַקָּא יָאֹתָה, דְּהָא לֹא אַתְגֹּזֶר בְּמִצְרִים
דְּבוּקָא, דְּהָא לֹא כְּתִיב

אמר ר' יצחק, **מאן דאייה בעל נפש,** (ס"א לא ייכל עם בר-נש דמיכלייה יתר משאר בני נשא, או מאן דהוא איזיל בתר מעוי, אי אערע בההוא רע עין, יcomes גרמיה ולא ייכול מנהמא דיליה, דלית נהמא בישא בעלמא, בר מההוא לחים רע עין, מה כתיב (בראשית מ"ג) כי לא יוכלו המצריים לאכל את העברים לחים כי תועבה היא למצריים, הא לך לחים רע עין,

תִּלְתָּא אַיִן דְּדַחֵין שְׁכִינַתָּא מַעַלְמָא, וְגַרְמַיִּן, דְּדַיוֹרִיה
דְּקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הָוָא לֹא הוֵי בַּעֲלָמָא, וּבְנֵי נְשָׁא
צְוֹחֵין וְלֹא אֲשַׁתְּמַע קְלִיהָן. וְאַלְיַן אַיִן: מָאן (דָּבָר ג' ע"ב)
דְּשַׁכְּבֵב בְּפֶדֶה, בְּגִין דְּלִית מְסַאְבוֹ תְּקִיף בַּעֲלָמָא בְּרִ
מְסַאְבוֹ דְּגַדָּה. מְסַאְבוֹ דְּגַדָּה קְשִׁיא מְכֻל מְסַאְבוֹ דְּעַלְמָא,
אֲסַתְּאָב אֵיהָן, וְכָל דְּמַתְּקָרְבֵּין בְּהַדִּיה יִסְתָּאָבֵן עַמִּיהָ,
בְּכָל אֶתְר דְּאוֹלְיַן אֶתְדַּחֵיָא שְׁכִינַתָּא מִן קְמִיְּהָ. וְלֹא

עוד, אלא דגרים מרעין בישין על גרמיה, ועל ההוא זרעא דיולד, דכיוון דיקרב בר נש לגבי נדה, ההוא מסאבו דלייג עליוי, וששתאר בכל שייפין דיליה, זרעא דיולד בההוא שעתא, (ס"א מסאבו) משכין עליוי רוח מסאבו. וכל יומי יהא במסאבו, דהא בנינה ויסודה דיליה איהו במסאבו רב ותקיף מכל מסאבא דעלמא, דמיד דקריב בר נש לגבי נדה, ההוא מסאבו דלייג עליוי, דכתיב, (ויקרא ט"ז) ותהי נדה עליו.

מן דשכיב בבר אל נבר, דاعיל ברית קודש ואת קיימא ברשו אחרא, דכתיב, (מלACHI ב') ובעל בת אל נבר. ותגינן, לית קנאה קמי קודשא בריך הוא, בר קנאה דברית קדישא, דאייה קיימא דשםא קדישא, ורוזא דמהימנותא. מה כתיב (במדבר כ"ה) ויחל העם ליזנות אל בנות מואב מיד ויחר אף ה' בישראל.

ריש עמא דידעו ולא מהו בידיהו, אתעבשו בקדמיתה, דכתיב, (במדבר כ"ה) קח את כל ראשיו העם והוקע אותם לה' נגד השם. רבוי אבא אמר, מי נגד השם. נגד הברית דאקרי שם, ועליה אמר (תהלים פ"ד) כי שם שמש ומגן ה' אלהים. שמש ומגן (רכ"ב): דא ברית קדישא. מה שמש זה ואנหาร על עלמא, אוף כי ברית קדישא זרחה ואנhair גופא דבר נש. מגן: מה מגן

אִיהוּ לְאֲגָנָה עַלְיָה דָבָר בָּשָׁר, אָוֹף הַכִּי בְּרִית קָדִישָׁא מְגַן,
עַלְיָה דָבָר בָּשָׁר, וּמְאָן דָבְטִיר לִיה, לִית נְזָקָא בְּעַלְמָא,
דִּיבְכָיל לְמַקְרָב בְּהַדִּיה וְדָא הוּא בְּגַד הַשְּׁמֶשׁ.

רִישֵׁי עַמָּא, יַתְפִּסּוֹן בְּכָל הָרָא וְדָרָא בְּחֻזְבָּא דָא, אֵי
יַדְעַין וְלֹא מְקַנְּאֵין לִיה. בְּגַין דְּחֻזְבָּא דָא עַלְיָהוּ,
לְקַנְאָה לִיה לְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּהָאִי בְּרִית, מְאָן דָא עַיל
קְדוּשָׁה דָא בְּרִשותָׁא אַחֲרָא, עַלְיָה בְּתִיב (שםות ב') לֹא יַהְיָה
לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרִים עַל פָּנָיו. לֹא תַשְׂתַּחוּ לָהֶם וְלֹא
תַעֲבֹדָם כִּי אָנֹכִי ה' אֱלֹהִיךְ אֵל קָנָא וְכֹלָא קַנָּא חֲדָא.
וְעַל דָא אַתְדְּחֵיָא שְׁכִינַתָּא מִקְמִימָה. מְאָן דִמְשָׁקָר בְּבְרִית
קָדִישָׁא דְחַתִּים בְּבָשְׁרִיה דָבָר בָּשָׁר, כְּאֵילָוּ מִשְׁקָר בְּשָׁמָא
דְקַוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, מְאָן דִמְשָׁקָר חֹתְמָא דְמַלְכָא,
מִשְׁקָר בֵּיה בְּמַלְכָא, לִית לִיה חֹולְקָא בְּאֱלֹהָא דִיְשָׁרָאָל,
אֵי לֹא בְּחִילָא דְתִיּוֹבָתָא תְּדִיר. (ס"א יתיר)

ר' יוסי פָתָח וַיֹּאמֶר, (שמואל א', י"ב) וַיִּשְׁבֹּחוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם
וְגֹזֶן, וַיַּעֲזֹבּוּ אֶת ה'. מַאֲיָ וַיִּשְׁבֹּחּוּ וַיַּעֲזֹבּוּ. דְדַחֵן מִבְּיִיחֵן
בְּרִית קִיּוֹמָא קָדִישָׁא, הַוֹּו גְּזָרִין וְלֹא פְּרָעִין, עד דָא תַּחַת
דְבָרָה וְגַדִּיבָת בְּהָאִי לְכָל יִשְׂרָאֵל כִּמָה דְכִתִּיב, (שופטים ה')
בְּפְרוּעָה פְּרָעָות בְּיִשְׂרָאֵל בְּהַתְנִדְבָּע עִם בְּרָכוֹ ה'.

מְאָן דְקַטְלִיל בְּנוֹי, הַהוּא עֹזְבָרָא דְמַתְעָבָרָא אַתְתִּיה,
וְגָרִים לְקַטְלָא לִיה בְּמַעַה, דְסִתִּיר בְּנִינָה

דָקָנִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹמֶנוֹתָא דִילֵיה. אִיתָ מַאן דְקָטִיל
בר נְשָׁה. וְהָאֵי קָטִיל בְּנָוִי. תַּלְתָּא בִּישֵּׁין עֲבִידָה כְּכָל עַלְמָא
לֹא יִכְלֵל לִמְסָבֵל, וְעַל דָא עַלְמָא מַתְמוֹגָגָא זְעִיר זְעִיר,
וְלֹא יִדְעַ, וְקוֹנִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַסְתָּלָק מַעַלְמָא, וְחַרְבָּא
וְכְפָנָא וְמוֹתָנָא אַתִּינָן עַל עַלְמָא. וְאַלְיָן אִיבָּוֹן: קָטִיל
בְּנָוִי, סְתִיר בְּנִינָא דְמַלְפָא. דְחִיא שְׁכִינָתָא, דְאַזְלָא
וְמִשְׁטָטָא בְּעַלְמָא, וְלֹא אַשְׁפָחָת בְּיִיחָא. וְעַל (ד"א) אַלְיָן,
רוֹחָא (ס"א רוחין) דָקָנִידָשָׁא (עֲבִידָה) בְּכִיה. וְעַלְמָא אַתָּדוֹ בְּכָל
הַנִּי דִינֵין. וּוֹי לְהַהוּא בְּרִיךְ נְשָׁה, וּוֹי לִיה, טָב לִיה דְלֹא
יִתְבָּרֵי בְּעַלְמָא.

וְפָאַין אִיבָּוֹן יִשְׂרָאֵל, דָאָף עַל גַּב דְהַוו בְּגָלוֹתָא
דִמְצָרִים, אַסְתָּמָרוֹ מִכֶּל הַנִּי תַּלְתָּא, מְבָדָה,
וּמְבָת אֵל נְכָר, וּמְקַטּוֹל זְרֻעָא, וְאַשְׁתָּדָלוֹ בְּפִרְחָסִיא
בְּפִרְחָה וּרְבִיה. דָאָף עַל גַּב דְגַזְוָה אַתְגַזָּה (שמות א') כָּל
הַבָּן הַיְלֹוד הַיָּוָרָה תְּשִׁלְיכָהוּ, לֹא אַשְׁתָּכָח בִּינְיהָן מַאן
דְקָטִיל עַוְבָּרָא בְּמַעַה אַתָּתָא, כָּל שְׁבָן לְבָתָר.
וּבְזָכוֹתָא דָא נְפָקוּ יִשְׂרָאֵל מִן גָּלוֹתָא.

מְבָדָה: דְתַבִּי רַבִּי חִיִּיאָ מַאי (דף ד' ע"א) דְכַתִּיב, (שמות ל"ח)
וַיַּעֲשֵׂה אֶת הַכְּיוֹר נְחַשָּׁת וְאֶת כְּפֹנוֹ נְחַשָּׁת בְּמִראֹת
הַצּוּבָות. מִפְנֵי מַה זָכָר נְשִׁין לְהָאֵי, בָגִין דְאַסְתָּמָרוֹ
גַרְמִיָּהוּ בְגָלוֹתָא דִמְצָרִים, דְלֹבְתָר דְאַתְדְּכִיָּן הוּא אַתִּינָן

מִתְקַשְׁטָן וּמִסְתַּכְלָן בְּמִرְאָה בְּבָעֵילִיהָן, וּמַעֲוָרָן לֹן בְּפִרְיָה וּרְבִיה.

מִבַּת יְאֵל נֶכֶר, דְּכַתִּיב, (שמות י"ב) יִצְאֹו כָּל צְבָאות הָיָה וְגַוּ. וּבְכַתִּיב (תְּהִלִּים קב"ב) שְׂבִطֵּי יְהָה עֲדוֹת לִישְׂרָאֵל. עֲדוֹת לִישְׂרָאֵל וְדָאֵי. וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׂבִטֵּי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דָּבָר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וְאֵי תִּמְאֵן וְהָא בְּתִיב וְהָא בֵן אִישׁ מִצְרַיִם. הָא וְדָאֵי חַד הָוֹה, וּפְרָסָמוֹ קָרָא, דְּכַתִּיב, (וַיִּקְרָא ב"ד) וְהָא בֵן אִישׁ מִצְרַיִם וְגַוּ וְשֵׁם אָמוֹ שְׁלוֹמִית בַּת דָּבָרִי לְמִטְהָה דָן. פִּרְיָה וּרְבִיה דְּכַתִּיב, (שמות א') וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוֹ וּיְשַׁרְצָיו וּיְרַבְּיו וְגַוּ. וּמְכֻלָּה הַגִּי אִסְתָּמְרוּ יִשְׂרָאֵל. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (ז' א') עַלְוָה, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּפֻקָּו, הַדָּא הָוֹא דְּכַתִּיב וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגַוּ.

וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי אַלְעֹזֶר וּרְבִי יוֹסֵי הוּא אֶזְלִי בָּאוֹרְחָא, עד דְהָוּ אֶזְלִי, אָמַר רַבִּי אַלְעֹזֶר לְרַבִּי יוֹסֵי, אָפְתָח פּוֹמֶךָ, וַיְגַהֵרּוּ מִלְּךָ אָמַר לֵיהֶן בִּיחָא קְמִיה דָמָר, דָאשָׁאל מֶלֶה חַדָּא דְקַשְׁדָא לֵי, (אַחֲרֵי דָבָר ז) הָא שְׁמַעְבָּא מִבּוֹצִינָא קְדִישָׁא, דְהָוָה אָמַר, וְאֵלָה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, יִשְׂרָאֵל סָבָא. כָּל אַיִבּוֹן חִילִין וּמַשְׁרִין דְהָוָה נְחַתִּין לְגַלְוָתָא בְּהָדִי יַעֲקֹב, דְּכַתִּיב, אַת יַעֲקֹב. מַהוּ דְּכַתִּיב אִישׁ וּבֵיתוּ בָאוּ. אָמַר לֵיהֶן וְדָאֵי הַכִּי הָוֹא. אֶלָּא

הִא תָּגִיבֵן, כֵּל דְּמִקְבֵּל מֵאַחֲרָא, אִיהוּ בֵּיתָא מִהְהוּא
דִּיְהַיְבָ, וְעַל דָּא אִישׁ וּבֵיתוּ בָּאוּ.

פָּתָח רַבִּי אַלְעָזֶר וּאמֶר, (מלכים א', ט) וַיְהִי בְּכָלּוֹת שְׁלָמָה
לְבִנּוֹת אֶת בֵּית הָ' וְאֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ וְגוּ. וְכִי בַּיּוֹן
דָּאָמַר אֶת בֵּית הָ', מַהוּ וְאֶת בֵּית הַמֶּלֶךְ, אֵי בְּגִין שְׁלָמָה
אָתָּמֶר, לֹאוּ הַכִּי, אַלְאָ אֶת בֵּית הָ' דָא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְאֶת
בֵּית הַמֶּלֶךְ דָא קָדֵשׁ הַקָּדְשִׁים.

בֵּית הָ' דָאִיהוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כְּגֻון: עַזְרוֹת וּלְשָׁכוֹת וּבֵית
הָאֹלָם וְהַדְבִּיר, דָא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וְדָאִי אַקְרֵי בֵּית
הָ'. בֵּית הַמֶּלֶךְ: דָא קָדֵשׁ הַקָּדְשִׁים, דָאִיהוּ פְּנִימָה
דְּכָלָא, הַמֶּלֶךְ סְתִּים. מֶלֶךְ דָא, אָפָּעַל גַּבְּ דָאִיהוּ מֶלֶךְ
עַלְּאָה, אִיהוּ נוֹקְבָּא לְגַבְּיִ נְקוּדָה עַלְּאָה, סְתִּימָא דְּכָלָא.
וְאָפָּעַל גַּבְּ דָאִיהוּ נוֹקְבָּא, אִיהוּ דְּכֹורָא לְגַבְּיִ מֶלֶךְ
דְּלִתְתָּא, וּבְגִין כֶּךְ פֶּלֶא פְּגֻוֹנָא דָא וְעַל דָא, תַּתְאִי,
בְּרִזְאָ דָא כַּתִּיב בָּהּ, אִישׁ וּבֵיתוּ בָּאוּ.

וְאַלְּהָ שְׁמוֹת, רַבִּי (אלעזר) יוֹסֵי פָּתָח וּאמֶר, (שיר השירים ד') גַּן
בְּעוֹלָם אֲחוֹתִי כֶּלה גֶּל בְּעוֹלָם מַעַיִן חַתוּם. גַּן בְּעוֹלָם:
דָא בְּגַת יִשְׂרָאֵל שְׁהִיא גַּן בְּעוֹלָם. דָאָמַר רַבִּי אַלְעָזֶר, מַה
הַגַּּן הַזָּהָר אַרְיךָ לְשָׁמֹר, לְעַדּוֹר, וְלַהֲשִׁקּוֹת, וְלַזְמֹר. כֶּךְ
בְּגַת יִשְׂרָאֵל, אַרְיכָה לְעַדּוֹר, וְלַשְּׁמֹר, וְלַהֲשִׁקּוֹת,
וְלַזְמֹר, וּנְקַרְאָת גַּן, וּנְקַרְאָת בָּרָם, מַה הַבָּרָם הַזָּהָר אַרְיךָ